

SZERKESZTŐI IRADA

Belmagyar-utca 47-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENEZÉK” ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egyes évre 16 frt. vagy 32 korona. Negyed évre 4 frt. vagy 8 korona. Félévre 8 frt. 16 korona. 1 hóra 1 frt 50 kr vagy 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENEZÉK

Telefon-szám: 9.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPI LAP.

Telefon-szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belkőzp-utca 33. szám.

HIRDETÉSI DIJAK:

Egy centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora: 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilvántartott cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Katonai stikli.

I.

Alig pár hó előtt új gazdát kapott a bécsi hadügyminiszeri palota.

Bauer báró lehunyván szeméit, a döntő katonai körök rávetették szemüket Krieghammer lovagra, az akkori krakkói hadtestparancsnokra, s a legfőbb hadur nemsokára kinevezte a vitéz lovagot — közös hadügy miniszternek.

Azt beszélték mindjárt ugyan- csak bécsi katonai és politikai körökben, hogy az új hadügyminiszer jeles katona, kiváló szervező talentum, tétőtől talpig osztrák, s még cikket is írt olykor az „Armeeverordnungsblatt”-ba.

És mert azt illetékes körökben hangzották, hát a külső világ is hinni kezdte, hogy végre egy arra való férfit állítottak a hadügyminisztersébe, a ki nem csak azt fogja csinálni a mit elődei, hanem a kitől — új dolgok is várhatók.

Nó, hát ebben csakugyan nem csalódott a világ.

És nem csalódtunk főleg mi magyarok, a kik különben hozzá lehetünk szokva ahhoz, hogy Bécsből, s főképp katonai körökből mindig kapjunk valami — újat.

Hát ezzel Krieghammer ur, a „nemes-lovag” is elég gyorsan kedveskedett Magyarországnak.

Kétséghívó ujdonság számba megy a jeles lovag terve, de az is kétségtelen, hogy a mit a lovag ur e tervvel végrehajtani akar, az magyarul szólva: merénylet és alapjában véve — politikailag czudar egy dolog.

Mit is akar voltaképen az az ur?

Oh! Nagyon ártatlan dolog az egész. Egy kis útítás — és semmi más. Egy kis rendszabály, minden komolyabb jelentőség nélkül. Egy kísérlet, minden komolyabb cél ki- zárásával.

Egyszerűen pedig ennyi az egész!

Eddig úgy volt, hogy egyes ezredekben az illető sorozási területről bevett hadkötelesek foglaltak helyet.

Igy történt meg az, hogy egy ezredbe sokszor három-négy nyelvű és fajta katonák soroztattak be és képez- tettek ki.

A tiszt uraknak kezdett kényel- metlen lenni, hogy egy és ugyanazon ezrednek a legénységét: magyar, német, tót, oláh, vagy szerb nyelven ok- tassák. Mert, hogy a kiképzést és ta- nitást véghezvessék — olykor bizony egyik-másik lájdlánd urnak egy ki- csit meg kelle tanulnia, hol magyarul, oláhlul, vagy tótul!

Hihetőleg felvetették e kérdést az új hadügyminiszer előtt is, s mert minden új főnök arra törekszik, hogy alárendeltjeinek valami kedves dolgot nyújtson, hát Krieghammer ur is elha- tározta magában, hogy az ő kedves tisztikarának megkönnyíti a dolgát, s ezzel megnyeri a simpatijáikat.

Fogja tehát magát, s elhatározza, hogy a Magyarországon elhelyezett hadsapatokból csinál külön magyar, külön tót, külön oláh ezredeket, más szóval a véderőt nemzetiségi ala- pon konstruálja.

No persze semmi egyébként komoly célja nincs e rendelkezésnek csak épen az, hogy a — tiszturak kényelme- sebben véghezvessék az egynyelvű ezredek legénységének kiképzését.

Mert a közös hadseregben az az uralkodó eszme, hogy a hadügyminis- ter minden új dolgot nagyon lásson, és minden nagy dolog a mi a Mo- narchiában előfordul — kizárólag ka- tonai dolog legyen és a bécsi ka- tonai köröktől származzék.

Azoknak az egyenruhás uraknak oda fenn a bécsi ballplatzi palotában mindegyre megvisket a tenyerök és mindegyre megvillan egy gondolat az agyukban, s mikor rájuk ér a tenni vágyás akkor neki fognak: reorgani-

zálni, újítani, rekonstruálni már csak, hogy lássa a világ miképp a bécsi dön- tő körök nem alusznak, hanem — ter- veiken török kopasz fejüket és csinál- nak rut dolgokat — mint a milyen ez a legujabb — stiklijük is.

Mert nagy a hűség az emberek- ben, főleg az osztrák generális urak- ban és legfőképpen a hadügyi minis- terekben.

Nekik nagyon egyszerű dolog kiadni rendeletben, hogy legyen külön magyar, külön tót, külön szerb, külön oláh ezred. Milyen szépen hangzik ez a külön-külön! Aztán egészen új do- log is még hozzá. Illik egy új hadügy miniszterhez.

Az egyenruhás világ még tán rö- gton koncedálja is, hogy: ni ni — Krieghammer, a nemes lovag nagyra- termett férfiú — új dolgokat cselek- szik. Persze azt főleg az egyenruhás urak nem vizsgálják, hogy igen sok- szor a mi új — az alapjában vére igen komisz dolog is lehet.

Hogy épen ez a — „külön ez- redek alakítása,” melyik kato- goriába tartozik, azt egy másik cikk- ben mondjuk el.

Politikai hírek.

Minisztertanács A képviselőház tegnapi ülése után — mint értesülünk — miniszter- tanácsa volt, melyben az összes miniszterek részt vettek s mely teljes két órán keres- tül d. u. 4 óráig tartott.

A vita. A polgári házasság-vitához fel- írva még a következő szavak vannak: el- lena Issekutz Viktor, Hock János, Szederké- nyi Nándor, kikre kedden került a sor. Még a fentiekben kivül több mint tizenkét szónok van a törvényjavaslat ellen szólásra jegyez- ve, úgy hogy az általánososságban elfogadás fölött jövő hét előtt alig kerül szavazás- ra a sor.

Az országgyűlési függetlenségi és 48- as párt vasárnap déli-őlt 11 órakor Justh Gyula előktele mellett értekezletet tartott, melyen az Oroszországgal kötött kereskedel- mi és vámszerződés ideiglenes meghosszab- bításáról szóló törvényjavaslatot tárgyalta. A javaslatot Hoitsy Pál ismertette. Hosszabb vita fejlődött ki, melyben az a nézet jutott kifejezésre, hogy a párt ne szavazza meg a szerződés meghosszabbítását, hanem követel- jen a kereskedelmi miniszterrel szemben az Oroszországgal szemben folytatandó vámpo- litikára nézve. A párt ugyanis nem hajlandó Oroszországot kedvezményekben részesíteni. sőt védvamos intézkedéseket kíván az orosz gabonabehozatallal szemben. A beható esz- mecsere után, melyben Ugron Gábor, Polo- nyi Géza, Szederkényi Nándor és Kovács Jó- zsef vettek részt, elhatározta a párt, hogy a javaslatot általánososságban sem fogadja el. A párt nevében való felzárózással Molnár Jó- zsefet bírták meg.

A T. Ház.

Budapest, márc. 12.

Üres karzatok és üres padok előtt tárgyalta ma a képviselőház a kereske- delmi viszonyainak Oroszor- szággal való ideiglenes rendezéséről szóló törvényjavaslatot, melynek sürgőssége miatt meg kellett szakítani az egyházpolitikai vi- tát. A javaslatot Görgey Béla referálta rö- viden elfogadásra ajánlva a Háznak. A nem- zeti párt álláspontját Bujanovich Sándor fejtette ki. Nem szavazza meg a javaslatot, mert veszélyesnek tartja mezőgazdasági vi- szonyainkra, ha az orosz terményeknek ka- put nyitunk s így önmagunknak csinálunk konkurencziát. A szerződés csak Ausztriá- nak kedvez, Magyarország rovására. De kü- lönb is közgazdasági tekintetben nem vi- seltetik bizalommal a kormányt. Sem mi tekintetben! egészítette ki nagy de- rültség mellett Beüthy Ákos.

A függetlenségi- és 48 as párt szava- zatát Molnár József indokolta. Fölötte ag- godalmasnak tartja a javaslatot a magyar mezőgazdaság érdekeivel szemben. Habár ez- nttal csak a szerződésnek újévig való ideig-

lenes meghosszabbításáról van is szó, és a pártja nem hajlandó Oroszországot továbbra is kivételes kedvezményekben részesíteni, sőt egész határozottsággal védvamos intézkedé- seket kíván az orosz gabna behozatallal szemben.

Beszédét és szakaszerű fejtegetéseit nagy figyelemmel hallgatta a ház. Lukács Béla keresk. miniszter pedig szükségesnek látta, hogy azonnal válaszoljon.

A miniszter különben azt hangsúlyo- zta, hogy az orosz piac nagy jelentőségű a magyar közgazdaságra, értemileg azonban nem válaszolt a felhozott kifogásokra. E he- lyett a nemzeti párt ellen fordult s család- közosságot fejezte ki, hogy bizalmi szempontból ellenzi a javaslatot, holott annak idején el- fogadta az olasz, német és svájci szerződés- seket. A nemzeti párt, jegyezte meg a mi- niszter, mindig híve volt a szerződési poli- tikának. De a román szerződésnek nem! kiáltott közbe Nedeczky Jenő.

Arról majd beszélhetünk, ha a ház elé kerül a váta vissza a miniszter. Eh, beszél- tünk mi már eleget önknek, de hiába! — szólott közbe Polónyi.

A miniszter után Madarász József elvi okokból beszélt a javaslat ellen. Ugron Gábor pedig erősen tiltakozott ellene, hogy Magyarország sorompóit megnyissák az orosz terményeknek. Szalay I. sem haj- landó vakon felhatalmazást adni a kormá- nyak, mely az ország közgazdasági érdekeit olyannyira elhanyagolja a külfölddel szemben.

Még Wekerle Sándor miniszterel- nök védte a kormány álláspontját s azután a Ház többsége úgy általánososságban, mint részleteiben elfogadta a törvényjavaslatot. Ér- dekes a fölemlítésre, hogy a szabadelvű párt- ból kilépett képviselők az ellenzékkel sza- vaztak.

A Ház ezután az egyházpolitikai vitát folytatta. Hármán beszéltek, ketten a javas- lat ellen, egy mellett. Ez Mezei Mór, a Lipótváros képviselője volt, a ki hosszasan indokolta, miért híve a kötelező polgári házasságnak.

A jobboldal figyelemmel hallgatta a ki- váló jogászt és érveléseit helyenkint tetszé- sel kísérte.

De és Zoltán ama vád ellen tiltakozott, hogy a nemzeti párt obstrukciót csinál. Egyszerűen kötelességét teljesíti a párt, mikor ország világ előtt leplezetlenül s őszin- tén mondja el, hogy mit akar s mit nem. — Majd a függetlenségi párt Eötvös-türedéke ellen fordult, mely szerinte nem folytat ré- lis politikát, mikor inkább támogatja a kor- mányt, semhogy egyengetné a talajt, hogy elveit győzelemre segítse. A kik így gondol- koznak, jegyezte meg nagy hatással s az el- lenzék eljénzése mellett, azok irjanak inkább tankönyvsket s ne foglalkozzanak politikával.

Végül még Bornemisz a Lajos be- szélt a javaslat ellen, egy kissé tulzott ultra- montán színezettel.

Az ülés végén a Ház négy új horvát képviselőt igazolt.

Ugron Gábor beszéde.

— A képviselőház márc. 12-iki üléséről. —

T. Ház! Igaza van a kereskedelmi mi- niszter urnak, hogy csapán csak arról van szó, hogy ideiglenes felhatalmazás adassék a kormánynak Oroszországgal vám- és keres- kedelmi szerződés iránt tárgyalni. De midőn ez a meghatalmazás kérélik, tudvalevő min- d nki előtt az, hogy a vám- és kereskedelmi szerződés ügyében már tárgyalások folytak, tehát ismernünk kell a kormánynak állás- pontját (Igaz! Ugy van! a szélsőbalon) és a legkevesebb, a mit kérhetünk, mikor a kor- mány ily felhatalmazást kér, az, hogy jelezze előttünk saját álláspontját, úgy az ipari, mint a mezőgazdasági termelvények nézve egy Oroszországgal megkötendő szerződésnél. Rö- mániával oly szerződések kötöttek, hogy azoknak mezőgazdasági terményei Magyar- országra bejuthatnak szabadon, ott még lehe- tett tudni, hogy azon kis államok termelvé- nyeinekubátára és korlátja van. De Orosz- ország oly roppant birodalom, ott a mező- gazdaság fejlesztésére akkora tér áll nyitva, hogy lehetetlenség a magyar mezőgazdaság teljes feláldozásának veszélye nélkül Oroszor- szággal szemben, mely a maga termelését egyes mezőgazdasági ágakban a mi viszonyainkhoz képest a végzetlenségig kiterjesztheti, le- hetetlen, hogy mezőgazdaságunkat szabad ki- szolgáltatassuk és oda dobjuk. (Igaz! Ugy van! a szélsőbalon.)

Hiszen ma Magyarországnak egész me- zőgazdasága szinli azokat a piaci árakat,

melyek mellett a leg gondosabb mezőgazda- sági ipar dacára is alig képes a gazda jó- vedelmét megkeresni. (Igaz! Ugy van a szélsőbaloldalon.) Csak néhány éga van mező- gazdaságunknak, a mely jóvedelmet hoz. Ilye- nek azon ágak, a melyek directe árparral van- nak összekötve, de különösen pl. az árpa és a zabtermelés és a lótenyésztés.

Már most, ha Oroszországgal egy vám- és kereskedelmi szerződés kötöttek, a mely az orosz termelvények előtt Magyarország sorompóit megnyitja, Oroszországgal ugyanazon mezőgazdasági ágakban, a melyekben a ma- gyar gazda még tudott eddig pénzt csinál- ni, — milyen a zab és árpatermelés és a lótenyésztés — fogja a mi piacunkat el- árasztani és mezőgazdaságunkat itthon tönk- re tenni. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbal- oldalon.)

Nem szolgálhat magnyugtatóssunkra az sem, hogy az osztrák kormánnyal a vasuti szállítási névze némi megegyezések jöttek létre. Mert ha összehasonlítjuk Magyarországgal iparát Oroszországgal, azt fogjuk tapasztalni hogy a két állam ipara között — szőlünk Oroszország déli részéről és a régi kongressz- szui lenyelországi részről — az orosz birod-alom ezen részeiben az ipari fejlődés vagy olyan természetű és ugyanazon fokozatu, mint nálunk, vagy bizonyos tekintetben még felll is mulja a mienket. Miért? Mert ott is, itt is egy agrikultur-állam igyekszik átmenni az ipari termelésre.

Az iparnak a mezőgazdasággal való párhuzamos fejlődésénél fogva, a két iparnak egyenlő természetű van; és a mit Magyaror- szági ipari fejlődésénél fogva ma produkálni tud, azt legnagyobb részt már Oroszország déli és nyugati tartományai szintén produ- kálják. Magyarországot tehát a saját iparczik- kei kivételére nézve piacot Oroszországnak aligha fog találni, vagy csak igen csekély mértékben és ha a magyar ipar kartellek útján kénytelen magát az osztrák árparral szemben védelmezni, hogy ez által teljesen el ne nyomassék, mert másképp indokot nem találhatunk arra, hogy magyar kereskedelmi kormány a vas-kartellba belement, mikor az olasz vas Magyarországi ipari fejlődésére nézve életfeltételt képez, vagy mikor látjuk, hogy a zománczott edények gyártását a magyar kormány által fenntartott gyár nem képes a piacot az osztrák gyárakkal szem- ben megvédelmezni, éppen azért, mert az osztrák gyárosok kartellre léptek a magyar árparral szemben, ki hiheti azt, hogy az oroszországi piacokon a magyar ipar majd az osztrák árparral sikerrel versenyezhet. (Élénk tetszés a szélsőbaloldalon.) Az Oroszországgal megkötendő vám- és kereskedelmi szerződés- ből csak egy-oddal az osztrákpar, azt lehet mondani 9-10-szeres előnyt fog huzni és nem szolgál megnyugtatóssal az, hogy az osz- trák államvasutakkal megálapodás jött létre, hogy a magyar iparczikkek el ne nyomas- sanak.

Jól tudjuk, hogy miként tudják és mi- ként kezelik ezt. Magyarországnak pedig egyetlen egy vasuti összeköttetése sincs, a mely Oroszországgal direkt összeköttetésben volna; vasutaink forgalma mind az osztrák tartományokon kell, hogy átdobassék, mig Ausztria Oroszországgal direkt vasuti össze- kötöttségben áll. (Igaz! Ugy van! a szélső- balon.) Mi ennek a következménye? Az, hogy az osztrákok kedvezményes tarifákkal, refak- tiákkal, úgy nyílt, mint titkos refaktiákkal, a mi iparunkat, ha a termék-zendijénél és termelési előnyöknél fogva versenyképes vol- na is, képesek az orosz piacokról leszorítani, mi pedig meg fogjuk az egész mezőgazda- sági élet árán adni az orosz szerződés árát a nélkül, hogy ipari termelésünkkel csak egy csekély hányadát is be tudnák hozni annak, a mit veszítettünk. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.)

Azért, tisztelt Ház, óhajtottam volna, hogy a kormány, midőn így általános felha- talmazást kért, ugyanakkor jelezze volna saját álláspontját, már azért is, mert szükséges, hogy velünk szemben kötelezettségekben áll- jon, melyek az ország érdekeinek megfelel- jenek, hogy majd az alkudozás rendjén le- gyen egy szilárd és meghatározott álláspontja, amelyet fel nem adhat és el nem hagyhat. (Ugy van! Helyeslés balfölől.)

Ha a mi kormányunk egészen szabad közel megy a szerződés megkötéséhez, az osz- trák kormány pedig a nagyiparosok nyomása alatt áll, már az osztrák parlament szerveze- ténél fogva is, akkor az osztrák kormány, mely ilyen megkötött kézzel és bizonyosan korlátozott hatáskörrel megy a szerződések meg- kötése elé, az a magyar kormány mely tisz- tán szabadkézzel megy eléje, soha sem fog egyenlő erővel felépni tudni, hanem úgy, amint az eddig történt, az o ztrák iparczik- kek érdekében Magyarország mezőgazdasági érdekei el fognak nyomtatni és elhanyagol- tatni. (Igaz! Ugy van! balfölől.) Nekünk azért kell a magyar kormány álláspontját is- meretünk, hogy egyfelől megnyugtatóssá sze- rezzünk magunknak s az országban, másfe- lől, hogy a kormány szilárd és biztos alapon álljon az alkudozásoknál, a melyeket semmi- féle osztrák nyomással szemben fel nem ad- hat, hanem a melyet fenn kell tartnia. (Élénk helyeslés balfölől.)

Kossuth Lajos betegsége.

Turin, március 10.

Mikor Turin felé röpült a vonat, a melyen utaztam, messziről felém néztek az alpok fűhéhuja óriásai. Ugy éretem, mint- ha a merev halál integetne át, mialatt a felpeszdülő élet itt körülöttem ezrével fa- kasztja a bimbót a lombard síkságon.

Lehet, hogy csak azért láttam e hegy- óriásokat ily szimbolumoknak, mert a nagy beteghez utaztam. Azok a halálba meredt fehérfejtű óriások a turini ószhaju óriás szen- vedéseire emlékeztettek.

Mégis azt gondoltam, hogy a nagy be- tág látására találok valamelyes — ha csak egy csöpp — reményt is. Azt hittem, hogy Kossuth Lajos szobáiból épp oly kevéssé röp- ül el a halhatatlanság levegője, mint nagy nevérel. Azt hittem, hogy lesz itt is egy csipetnyi tavasza a reménynek, mely oly mo- solyogva nézett az égbe a lombard síkságon.

A helyett szomorúság fogadott a via dei millei remete lakásán. Az előszobában egy fátyol alá rejtett nagy babérkoszorút láttam. Hervadt lombjairól arasznyi széles nemzetiszín szalag lógott le, vagy inkább csak úgy homályosan szűrődtek át színei a szürke fátyol alól.

S midőn a fogadószobába léptem s megpillantottam a nagy beteg nővérének megtört alakját, oly impressió jutott agyam- ba, mintha itt csakugyan haldokolna valaki.

Egy fallal odább fektűt nehéz kór- ágyán Kossuth Lajos. Csak halkan szabad beszélni!

Rutikayné lett egy karosszékebe, én pedig hirtelen, melankólikusan körültrekin- tettem a szobában. Az ötlött szemembe, hogy itt nincsen egy tenyérnyi tiszta fal. El volt borítva minden hely nem is tudom mivel, hanem szürke volt mindenfelé az egész szo- ba. A szin kiköltözött egészen.

— Isten hozta minálunk . . . ezzel fo- gadott az aludt jó öreg asszony. Ugy volt mondva, ahogy csak egy magyar asszony mondhatja. Kisírt, virasztától kifáradt sze- meivel jószágosan nézett rám, közben tartot- ta még névjegyet s egy ajánlott levelet, melyen magyar bélyegeket láttam. S erről hirtelen felöltött nekem, hogy ebben az egész szobában nem volt semmi, ami ne em- lékeztetett volna Magyarországra.

S akkor aztán elmondott nekem egyet- mást, caupa oly dolgot, melyeket a táviró már megvitt Magyarországra. Mondta, hogá Kossuth Lajos decemberben kezdte magát feltűnően gyengesékre érezni. Akkor abnor- mis volt az időjárás és az influenzához társul szegődött egy nehéz belső baj. Basso or- vos aki éveken át nemcsak háziorvos, ha- nem benső, meghitt barátja a nagy beteg- nek, minden szeretetét és minden tudó- mányát arra fordította, hogy megakadályozza a vérmérgezést, amellyel az új baj fenyege- tett. Szigorú, kérihetetlen rendszabályok- hoz nyúlt, mint a milyen a massége és egy- uttal elárasztotta a meleg barátság szeretet- tével. Éjszakákat töltött nagy betegnél, s mikor a láb el-almut, beszélt neki arról, ami odakünn történik e világban. Valamiképpen engedett a baj és dr. Basso beleegyezett abba hogy Kossuth Lajos elhagyja a betegágyat, ha elég erősnek érőnek éri magát. Egy délután meg is tette azt a kísérletet. Magára vette pongyolauráját s a nővére által támo- gatva a legközelebbi karosszékeig vándorogott. Ott azonban elhagyta ereje és összereszkadt.

— Borzasztó ijedség szállt meg min- ket — úgy mond Rutikayné. Nem bírtuk szegény bátyámat felemelni, mig csak fel nem jött a házmeester.

Basso doktor ez esemény után oda- hagyta lakását és a szomszéd házból bérelt szobát, melyből bármikor egy összekötő fo- lyosón át eljuthat betegéhez.

Felkeresetm őt is. Éppen konziliumot tartott, melybe Kossuth Lajos csak hosszas nógatás után egyezett bele.

Láthatólag fel volt izgatva. — „Csak egészen rövid táviratstílusban mondhatok önnek egyetnát” — mondá. „Én nem tettem le még minden reményről, de 92 év — és milyen 92 év! — oly teher, melyet kevés beteg viselhet el. Most folyik a konzilium — csak a vérmérgezésről felek — Holnap reggel hatkor ismét szolgálatára állok, ha kívánja . . .

Éjjel, sebtében írom e sorokat. Nem adhatok hiú képet arról, amit láttam. Szemem előtt van a nagy beteg odaát, az aggódó orvosok, a kisirt szemű szegény Ruttkayné... érzem, hogy e percben fátoly borul egy darab Magyarországra. Éppen mint odaát az előszobában arra a nemzeti színi szalagra.

Turin, március 11.

Tegnap este kisebb operációt kellett a betegnek elvégezni: az orvosok katéterrel két liter vladékat távolítottak el. A szombat éjjel nagyon nyugtalanul telt el. Vasárnap a beteg napközben gyakran elszunnyadt. Egy székely küldöttség érkezett ma ide tisztelni Kossuthat. A beteg éppen aludt, de a székelyeket azért beocsátották hozzá és a küldöttek legalább látták Kossuthot, ha nem is beszélhetek vele. Mely meglepetéssel az arcukon, szó nélkül, néma csendben vonultak el a székely küldöttek a kormányzó ágya előtt. Kossuth nem ébredt fel. Ma este ismételni fogják a tegnapi operációt.

Turin, márc. 11.

Dr. Carle egyetemi tanár, ki a maga szakmájában tekintély Olaszországban, megvizsgálva Kossuthot, megállapította, hogy betegsége oka mirigydagány. A gyógykezelést dr. Carle vette át s most már remélik, hogy a veszedelem a legrövidebb alatt megszűnik. Az a föltevés, hogy Kossuth tüdője meg van támadva, teljesen alaptalan. Állapota javul, de éjjeli nyugtalanok.

Turin, márc. 11.

(Este 8 óra 9 perc.)

Kossuth ereje kissé gyarapodott, étvágya valamivel javult.

Ma a következő táviratot kaptuk:

Turin, márc. 12.

(Délelőtt 9 óra 40 perc.)

Kossuth az éjjeli nyugtalanul töltötte. A beteg még mindig gyöngö.

Turin, márc. 12.

(Délelőtt 9 óra 10 perc.)

Kossuth állapota változatlan. A betegnek gyöngö láza van és nehezen lélegzik.

Turin, márc. 12.

(Feladatott 1 órakor.)

Az orvosok ma reggel újra katezizáltak a beteget és hólyagmosást végeztek rajta. Kossuth az utóbbi napok alatt gyakran nem ismeri fel a helyet, hogy hol van. Az orvosok Cystitis hipertrofiá prostatica és uramiás tüneteket állapítottak meg. Vajjon a beteg veséje meg van-e támadva, az kétséges. A kézirásárhelyi küldöttség látogatása alatt a pamplagon fektült s alig vette észre a küldöttség tagjait. Mikor megmondták neki, hogy kik vannak nála, csak annyit szólt a küldöttséghez:

— Nagyon beteg vagyok...

Kossuth még most mindennap nagytövege segítségével naponként lapokat olvas. A beteg étvágya javult.

Paulay Ede halála.

Budapest, márc. 12.

Ma váratlanul és megdöbbentően terjedt el mindenfelé a fővárosban a hír, hogy Paulay Ede, a nemzeti színház igazgatója, meghalt. Paulay Ede már régebben szenvedett

krónikus légzőhurutban, mely azonban veszedelmesebben csak a télen támadta meg, a mikor orvosai és barátai tanácsára egy havi szabadságot kért az inténdánstól és családjával együtt Abbázia ment tölteni.

Abbáziai tartózkodása azonban nem hozta meg a kellő eredményt, mert akkor éppen rossz idő volt délen s így nem javulhatott meg állapota annyira, amint az kívánatos lett volna.

Mindazonáltal szemmel láthatólag jobban érezte magát, mikor a mult hetekben visszakerkezett Budapestre s a nemzeti színház igazgatását újra átvette. Mult szombaton még Gödöllőre ment ki, a hol jöjjével nyaralójának a rendezésével foglalkozkodott.

Ma délelőtt azonban hirtelen asztmatics roham lepte meg, oly mértékben, hogy le kellett fektünie. Családja azonban nem tulajdonított nagy fontosságot ez állapotnak, mert ilyen roham gyakran fordult elő nála s azután elmúlt.

Paulay állapota azonban óráról-órára súlyosabb lett. A légzési nehézségek gyors egymásutánban követték egymást, úgy, hogy házi orvosát Boytha doktort kellett a beteg ágyához hivatalni, a mely mellett neje kívül ott voltak még Jászai Mari, Márkus Emilia és sógora Adorján Sándor.

Délután 2 órakor már beállott az agónia, az asztmatics rohamok erősebben léptek fel s sokáig tartottak. Minden mentési kísérlet hiábavalónak bizonyult s Paulay Ede háromnegyed 4 órakor neje karjaiban kiszvedett.

*

Életrajzi adatait a következőkben közöljük:

Paulay Ede 1836. március 15-én született Tokajban, hol atyja György kincstári sőtiszt volt. A kis Ede hamar megvált a szülői háztól, már 6 éves korában, 1842-ben Pestre adott iskolába, hol hét éven át, majd S.-A. Ujhelyre a piaristákhoz, végre Kassára a premontreiekhez, hol három évig tanult. Szülei orvosnak szánták, tanárai pedig a premontreiek rendükbe öhajtották felvenni, de a fiatal Paulay színész lett.

Hosszabb ideig vidéki társulatoknál működött. Kolozsvárt is volt 1860—1865-ig mint drámai színész és rendező. Innen szerződött Budapestre, a hol nem sokára az akkor felállított drámai iskolának lett tanára. 1879-ben lett a nemzeti színház drámai főrendező. Paulay Ede nagy szervező tehetség és praktikus igazgató volt, a ki a mi egyrészt a gondjaira bízott színház művészi műviát emelte, másrészt igen élénk érdeket mutatott a színházi közönség igényei iránt.

Nem elégedett meg avval, hogy az előadások kifogástalanok legyenek, hanem arra is nézett, hogy a közönség megtöltsse a színházat, s így a mi egyrészt valóságos mintá előadásokat produkált, addig másrészt a színház üzleti részét is oly kitérőben vezette, hogy a nemzeti színház anyagi ügyei az ő vezetése alatt állottak a legkedvezőbbben.

Paulay souveraine függetlenséggel igazgatta a színházat s a mi az inténdások folyását csak a m. k. opera zila ügyeivel vesződtek, addig a nemzeti színház ügyeibe egyik se ártotta bele magát,

*

Fél négy után néhány perccel kitörték a lakás ablakai előtt a fekete zászlót, melyet csakhamar követett a nemzeti színház ormára és az „Otthon” előtt kitűzött fekete zászló!

A halálhíre eljött Zichy Géza gr. inténdás, ki környezve szemlélte a magyar színészet drága halottját, majd megkísérelte, hogy a kesergő öveget megvigasztalja.

Majd eljötték egymás után Vízváry Gyula, Iványi Jenő, Török Ferenc, Náday Ferenc, Károly Vilmos stb. kik sirva álltak körül az elhunyt igazgatót.

*

— Nem úgy látszik — válaszol Oszkár, keserű nevetéssel huzta fel a vállait. — Nagyon szomorú kilátás egy egész életre ilyen viszonyokba nézni elibe.

— Ha így mennek a dolgok a hogy most mennek, úgy a mi házasságunk csak gyötrelmet fog jelenteni — annyi bizonyos, hogy nekem azt fogja jelenteni.

— A mi Esztert illeti, becsületemre mondom, nem hiszem, hogy annyira gondoljon velem, hogy akár így, akár úgy befolyásolni engedje magát általam! Én nem tudom ötlet boldoggá tenni, de azt tudom, hogy s gyötör és szerencsétlenség tesz engemet!

— Oszkár, én nem tehetek semmit — mondá Trixi szomorúan.

— Ó miad a két cousinját sajnálta; de most nem akarta azt mondani, hogy Eszter volt az, akit jobban sajnált.

— Természetes, hogy nem segíthetsz rajtunk. Tudom én azt jól; de te olyan jó szívtű kis teremtés vagy; és megkönyebbülésemre szolgál kiönteni előttem a keserveimet, midőn ilyen átkozott rossz kedélyben vagyok. Közönd a szerencse csillagodnak, hogy te és Farrant fülig szerelmesek vagytok egymásba. Nincs ahoz hasonló érzés. A mi pedig Esztert illeti —

— Csitt! — itt jön s — sugta Trixi — A Sir Basil karján Eszter közeledett feléjük, a mint a Trixi krámszíni szoknyáját meglátta, egy nyájas mosolylyal elvált a bárról, s barátságos felé sétált. Trixi fehérbe volt öltözve, s a bal vállán levő rózsaszínű koroly halvány rózsaszínű volt, hogy szinte fehérnek látszott. — Mint rendesen, úgy most is sápadt volt, de a szép szemei ragyogtak; s a mint a hold világa a fejére esett, a haja úgy fénylett, mint az arany. Ó bájos, méltóságos és csodaszép volt; sokkal szebb volt most, mint egy rövid évvel ezelőtt. De azt az igaz kedvességet, a mi

A bekövetkezett halál után fél órával a nemzeti színház rendezői és főbb tagjai Zichy Géza gr. inténdás elnökelete alatt ülést tartottak, melyben mély fájdalomnak adtak kifejezést a nemzeti színházat és magyar színházeletet ért vesztéséért. Majd a következő határozatot hozták:

A temetés a nemzeti színház költségén szerdán délután három órakor lesz. A temetésen a koporsó felett Zichy Géza gr. és Mihályfi Károly fognak beszélni.

A ravatalt szerdán délelőtt állítják fel a nemzeti színház előcsarnokában. A temetésnél ugyanazon pompa fog kifejezést, mint annak idején Erkel Ferenc temetésénél.

Az értekezlet egyszersmind elhatározta, hogy felir a kormányhoz, miszerint Paulay Ede családja nyomárához a maga részéről is hozzájáruljon, mert a nyugdíjintézetől járó összeg nagyon csekély.

Az EMKE választmányi ülése.

Kolozsvárt, 1894. márc. 12.

Az Emke igazgató választmányja tegnap d. u. 3 órakor a városi közgyűlési teremben. Ott láttuk Bercelly Jenő kir. tábl. elnököt, Schneider és Heppes tanácselnököket, Haller Rezső ügy. kamarai elnököt, Dörgő Albert kir. közjegyzőt és számos kitüntetést a kir. tábla, törvényszék, egyetemi jogtanárok és ügyvédek köréből.

Jelen voltak: Bedy Ákos gróf alelnök, Gáspár János jegyző (Nagy-Enyed), Albach Géza, Bethlen Árpád gróf, Bethlen Bálint gróf (Győr), Bethlen Géza gróf (Torda), Csiky Viktor dr., Deák Albert, D. Deák József, Dobál Antal, Dörgő Albert, Eöry Ernő, Ferencz József, H. Gál Domokos (Dicső-Szt.-Márton), Groisz Béla dr., Gyárfás Benedek, Gyarmathy Miklós, Haller Károly dr., J. Horváth Kálmán, Jósika Samu báró (Branyicska), Kovács Ödön dr. (Nagy-Enyed), Lengyel Lajos (Erzsébetváros), Magyar Mihály, Matskasi Pál, Miksa Imre (Hadrév), Réthy Lajos (Déva), K. Sándor József (Déva), Szász Sándor, Szavcsina Géza, Szabó Samu, Szász Domokos, Szenkovits Márton, Török István dr., Wass Albert gr. (Óreg), Zsigmond Dersó stb.

Elnök az ülést megnyitván, bejelenti, hogy Sándor József t. alelnök, főtitkár akadályozva van az ülésen való megjelens, hogy Kun Géza gróf alelnök, Kornis Viktor gróf, Kovács Ferencz apátplebanos, id. Daniel Gábor, Horváth Mihály, Horváth László, Kócs Ferencz, Velits Ödön, Csató János, Török Bertalan, Raményi Antal írásban mentették ki elmaradásukat. Bemutatja Saterényi József kir. iparfelügyelő levélét, mely szerint nagy elfoglaltságára való tekintettel a jegyzőkönyvről lemond. A választmány Saterényi József érdemeinek jegyzőkönybe iktatásával sajnálattal fogadja el a lemondást.

Ezután igen érdekes vita keletkezett a felett, hogy a mult ülés jegyzőkönyvébe nem lett felvéve az elnök és a titkár között felmerült ügynevezett „kínos incidens.” A választmány hosszas vita után egy bizottságot küldött ki a jegyzőkönyv e hiányának kipótlására.

Olvasztatik az egyetemi gróf Kun Károly székelyföldi iskola felévi vizsgájáról szóló jelentés, melyet az E. M. K. E. elnökö bizottság nevében gróf Kornis Viktor és Sándor József terjesztenek be. A jelentés örvendetes tudásul szolgál és másolatban megküldetik a m. kir. földművelésügyi miniszternek és a nagy alapító Kun Károly grófnak.

Merza Lajos főpénztáros előterjeszti a t. alelnök főtitkár havi jelentését az egyetemi lefolyt időközi életéről. Szolgálat örvendetes tudásul. — Egyben előterjeszti lefolyt havi vagyoni fogalmáról szóló jelentést, mely szerint február hóban bevételét 4831

Harwood Eszterben, a szegény tanítónőben meg volt, Landslodon örökösében nem lehetett feltalálni.

Midőn Eszter a jövődöbéli férjére nézett, arckifejezésének a hideg nyugalma nem változott meg; azonban, amint tekintete Trixi-re esett, a hidegségnek minden jele eltűnt.

Leült melléje a padra s nagy fehér strucc tollas legyezőjével kezdte magát legyezni.

— Trixim, nem tudtam, hogy hol vagy — mondá bizelgő hangon. Elfáradtál drágám? Szokásod ellenére halványan látszol. Én tudom, hogy borzasztó fáradt vagyok. Ez fárasztó nap volt.

— De pompásan sikerült nap volt! — jegyzé meg Trixi vidáman.

— Igen, én is azt gondolom, hogy az volt. Az emberek nagyon jól látszottak mulatni. Az is valami, hogy az ember másokat mulatni lásson — nem de? És a paraszatos izlés a ruházatukban minő tanulmány volt!

— A szivárványok minden színe képviselve volt — jegyzé meg Trixi nevetve.

— Oszkár, az utolsó táncosnéd ruhája jobban recsegett, ropogott és subogott mint a Bolda néni legdrágább és nehezebb selyem ruhája, — mondá Eszter vigasztalhatatlan jegyesse felé fordulva.

— Anyit tudok, hogy úgy ugrándozott mint egy lapda de a lapta ruganyossága nélkül — válaszolta Oszkár panaszosan.

— Igazán? — kérde Eszter mosolyogva. — Ne gondolj vele — vértanúságonak vége van. Éppen most állottak fel, hogy „Sir Rogerre” elkeszüljenek. Most jut eszembe, az atyám kérdőközdött utánand. Ugy gondolom, hogy a harmadik sátor előtt áll.

— Megyek. Jősz velem.

A karját nyújtotta; de Eszter a fejét rázta.

frt 91 kr. szolgálat örvendetes tudásul. Székely Ákos ellenőr felolvassa a mult év decz. 31-ől szóló zárszámadástételeit, melynek végeredménye, hogy d. cz. 31-én az egyetemi mérleg számlája 1.002.794 frt 33 krt tündetett fel. A számadásokkal kapcsolatban Székely Géza és Gáman Zsigmond számvizsgálók által a pénztár is megvizsgáltatván, minden rendben levőnek találtatott.

A tordai közgyűlés megtartásának ideje június hó 3-ában állapítatik meg.

A kis-kükküllővármegyei takarékpénztárnak a szokott ötállási nyilatkozat mellett 10.000 frt betét megszavaztatik. Kolozsvár városának a 25.000 frt vashidi kölcsön csak 6 százalékkal mellet tartható fenn.

Az ülés késő este ért véget.

Logász vita-estély.

Kolozsvár, márc. 10.

Pénteken este nagy és előkelő logász közönség gyűlt össze a városi közgyűlési teremben. Ott láttuk Bercelly Jenő kir. tábl. elnököt, Schneider és Heppes tanácselnököket, Haller Rezső ügy. kamarai elnököt, Dörgő Albert kir. közjegyzőt és számos kitüntetést a kir. tábla, törvényszék, egyetemi jogtanárok és ügyvédek köréből.

A vita tárgyát a Ploz-féle javaslat képezte az új szóbeli perrendtartásról. Első felszólaló dr. Baintner Hugó kir. ítéltáblai tanácsjegyző volt.

Bahatón foglalkozott ugyamagával a javaslattal, mint különösen dr. Deák Albert ügyvédnek a javaslatról tartott felolvasásával.

Szép és érvekben gazdag beszédben mutatott rá azokra a nehézségekre, a melyekkel a gyökeres reform életbeültetése jár. Kiemelte, hogy Magyarországon századok óta meghonosodott és megcsontosodott intézményt képez az írásbeliség, a melyt ugyan mindenki elavult és rossz intézménynek tart, de a mely sajátos természeténél fogva még ott is hajlandó befészkelni magát a peres eljárásba, a hol a szóbeliség már egy a szakembereknek, mint a közönségnek ugyszólván a vérebe ment át. Ennélfogva a törvényhozásnak különös figyelmet kell fordítani arra, hogy e reform megalkotásánál minden mellékut és oldalajtó elzárassék, a melyen át a mai írásbeli és jegyzőkönyvi eljárás visszatérhetne. Több pozitív intézkedést emlit fel, a mely a Ploz-féle javaslatba felvéve van és a melyeket elégteleneknek tart épen ebből az indokból.

Dr. Baintner beszéde és szép előadása mindvégig leköttötte a hallgatóság figyelmét, a mely zajos éljenzéssel és tapsal jutalmazta a mély tanulmányra és széleskörű ismeretekre való felszólalást.

Utána dr. Kis Mór egyetemi tanár beszélt, polemizálva az előtte szólóval. A tanár mint kiváló szónok és jeles jurista már régen ismeretes a közönség előtt, mostani előadása csak újabb bizonyítékát szolgáltatott annak, hogy nemcsak az elméleti jogtudományokat műveli, hanem szerenéses gyakorlati érzékkel is bír arra, hogy az elmélet által helyeseknek elismert tételek miként ültethetők át a practicus életbe.

Dr. Deák Albert — a kinek az előző ülésen tartott felolvasása szolgált a vita anyagául, védelmébe vette saját álláspontját

— Köszönöm, de nem megyek. „Sir Rogerhez” nincs kedvem. Itt maradok, hogy meneküljek tőle, ha ugyan a Bolda néni figyelmét ki tudom kerdlni — kérlek, ne mond meg neki, hogy hol vagyok!

Oszkár nem jó kedvvel távozott: Eszter, még mindig a legyezőjével babrálván hátra dől a padon, behunyta a szemét és megfellekedett róla mielőtt a szemhatára előtt eltűnt.

— Eszsi reményem, hogy a holnap bál éppen ilyen jól sikerül, — mondá Trixi néhány pillanat múlva a csendet megtörve.

— Én is azt reményem. Annyi bizonyos, hogy némi kilátásunk van jól mulatni magunkat.

— Mit? — Hát ma nem mulattál jól? — kiáltá Trixi, némi szemrehányással a hangjában.

— Aligha! — válaszol Eszter a szemöldökét egy kissé felhúzva. A bérlok feleségei és leányai nem igen felelnek meg az izléseimnek.

— Ne beszélj így! — kiáltá Trixi élesen. Eszter te ezt egészen a Bolda néni hangján mondatd.

— Igazán? — Eszter kinyitotta a szemét s moolygott. Nos, és aztán?

— Semmi, csak az — hogy ezelőtt nem szoktál volt így beszélni.

— Nem szoktam volt?

— Te tudod, hogy nem. Eszsi, ne haragudj reám, és ne vedd sértésnek a mit mondok — és Trixi mind a két kis kezével megfogta a cousinja karját, — de édesem, te nem tudod — igazán nem tudod — hogy mennyire megváltoztál — és mennyire másforma leány vagy a milyen voltál.

— Remélem, hogy a változás javamra szolgált?

mire Baintner mint utolsó felszólaló röviden összegezte a vita eredményét.

A vita-estélyen az egyetemi joghallgatók közül is sokan voltak mint hallgatók jelen.

A következő estély március 16-án d. u. órakor lesz.

A közönséghez.

— Krasznainé jubileuma. —

Kolozsvár, márc. 13.

Krasznai Mihályné, a kolozsvári nemzeti színház tagja, kit a mi publikumunk 26 év óta ismer, 26 év óta szeret és gyönyörködik igaz, magyaros művészetében, — közlebről színészi pályájának 50 éves jubileumát ünnepli.

A kolozsvári művelt közönség teljesen felfogja és méltányolni tudja Krasznainé érdemeit, a kinek ötven éves pályája maradandó nyomot hagyott a magyar színművészetben. Az ő tehetségét, az ő művészetének értékét csak mi ismerjük igazán, mert Krasznainé művészi erejének tetőpontján is a miénk kívánt maradni. Nem vezették végig rajzabb világba és megelégedett a boldogok érezte magát mindig, ha kivívta magának a kolozsvári művelt közönség elismerő tapsait.

És ezeket a tapsokat mindig igaz és mindig nemes művészetéért vívta ki. Nem csánált tapsok voltak azok, hanem szívből fakadtak és az őszinte elismerést és művészeté iránt való lelkesedést hirdették.

Kritika és közönség egyaránt meggyőződnek abban, hogy Krasznainé az ő szerepökében valóban nagy művész. A mely szerep egyéniségebe vág, abba Krasznainé mindig annyi természetességet tud önteni, mintha az életből volna — minden szízsoma nélkül — a színpadra vive.

Senki sem tudott olyan házastársat paraszt aszonym lenni, mint ő.

Senki sem tudta a féltudákos nyárpolgárnó komikus oldalát úgy kiaknázni mint ő.

Senki sem lehetett külföldi hárpia anyós mint ő és a jó öreg aszonymokat alig örökhette meg hűb vonásokkal valaki, mint ő.

Művészeté különösen akkor ragyog pazar színekkel mikor a régi nagy aszonymok típusát ábrázolja. Ekkor Krasznainé elemében van. Törtélmészett magyar nagyaszonny minden vonásában.

Immár elmúlt egy negyedszázada annak, hogy naponta megjelenik a kolozsvári nemzeti színház deszkáin és mindig jóleső gyönyörűséget nyújt játékával, szeretetreméltó egyéniségevel.

Ámde ő nemcsak a színpadon egyike azoknak, a kit mindnyájan szeretnek. Szeretetreméltó ő az életben is. Pályatársai a szív igaz vonzalmával szeretik. „Mimi” néni ő valamennyi színésznék. Mimi néni mindnyájan szeretik és nagyrabecsülik. Mindenkinek lehetnek irigyei, ellenségei haragosai és másféle színész vérből fakadó kellemtelenségei, de Mimi néni az apró napi szőrtörlések felett áll. Ő a jó a kedves Mimi nénije mindenkinek.

Pályatársai is büszkeséggel örömmel vesznek részt abban az örömmünnepeben a melyl 50 éves színi pályáját jubilálja.

— Én nem úgy találok — mondá Trixi bátran.

Eszsi, volt idő midőn ha így beszéltem volna hozzád, őszintén megmondva amit gondolok, te nem válaszoltál volna ilyen hangon.

Néhány pillanattal szűnnet volt; ekkor Eszter hirtelen megfordult, és megcsókolta a Trixi égő arcát.

— Trixi, bossas meg! — Bár mit mondok, és bármit teszek, arról az egyről légy meggyőződve, — hogy soha sem akarlak téged megbántani vagy sérteni.

Ismét elhallgatott néhány pillanattal, merőn nézve maga elibe, aztán, oly különös szakadozott és tündő hangon folytató —

— Azt mondog, hogy megváltoztam? — hogy nem az a leány vagyok a ki voltam?

— Hogy még ahoz sem hasonlítok, a milyennek te ismertél? Igen — én is azt gondolom — sőt tudom. De Trixi, csudákol az azon? Egész egzisztenciámnak az átalakulása — életem egész szerkesztésének az átszabomlása — megsemmisítése — egy csapásra — megtörténhetett-e a nélkül, hogy azt változás ne kövesse?

— Eszsi, a körülmények változásával volt arra szűkeg, hogy te is megváltozz?

— Tehettem róla? Tudom jól, hogy mit gondolsz, éppen olyan jól tudom, mint ha mindent elmondanál, a mit gondolsz; egy szóval éppen olyan jól ki fogom magamat fejezni, mint ha száz szóval mondanám. Trixi én megkeményíttem. Néha azt gondolom, hogy az egyedüli gyöngéd érzélem, a mi megmaradt bennem — a te irántad való szeretetem.

— És az atyád? — kérde Trixi.

(Folyt. köv.)

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1894. Március 13.

Érvénytelen.

C. SWERDNÁTÓL.

Az „Ellenzék” számára fordította:

A M I C A.

XXV.

(Folytatás.)

(59)

— Mert — folytatá Oszkár bámulatos energiával — savamra mondom, hogy az nem igaz. Ha minden úgy volna, a hogy régente volt, ha én volnék az örökös, és Eszternek nem volna egy fillére sem, és akkor is éppen úgy szeretném mint mostan és éppen úgy ohajtánám feleségül megnyerni. Én eddig soha sem szerettem leányt úgy, mint őt. Én nem várom tőle, hogy rajongjon — nem az ő természete; és az enyém sem.

— Mit vársz tőle? — kérde Trixi.

— Mit várok tőle! Azt hiszem hogy egy férfi sem várja azt a jövődöbéli feleségtől, hogy vele szembe olyan legyen, mint ha jégbe volna foglalva! A hogy az előbb mondtam, talán nem venném ezt oly zokon ha nem szeretném annyira; de nagyon szeretem — és megédelesem tőle, hogy erre emlékezzék — még akkor is ha nem szeret.

Ha nem kevesebb lelkesedéssel siet a közönség is kivenni a maga részét Krasznayné örömművészből. Kolozsvár lelkei közönsége mindig hálás és elismerő volt az igazi tehetségek iránt és ez a közönség bizonyára most is örömmel rója le tartozását, hogy kedvelt művésznője iránt kimutassa elismerését és megadásait neki s igazi örömmel tegye a jubileum napját.

Est a czélt akarjuk elérni, midőn a közönséghez fordulunk és bizalommal kérjük, tegye lehetővé, hogy a nagy művésznő valódi érdemét megjutalmazzuk egyenlő erővel.

Midőn kijelentjük, hogy e czél megvalósítására a közönség szíves adományait elfogadjuk és azokat nyilvánosan nyugtázzuk: szerkesztőségünk 10 forinttal az aláírási ívet megnyitja.

MINDENFÉLE.

Kolozsvárt, március 13.

— **A március 15-iki ünnepélyre** igen szép közönség eszközölt már előjegyzéseket. Az előjegyzett jegyeket át lehet venni Böckel üzletében és d. u. 4—5 óráig Deák elnököl.

— **A március 15-iki ünnepélyen** E. Kovács Gyula, a nemzeti színház kiváló művésze saját, ez alkalomra írt „Március 15-ike” cz. magas röptű költeményét fogja szavalni. Szavalni fog még alkalmi költeményt Ráthonyi Ákosné urnő. Ezen kívül ezimbalom kurucz nótákat játszik Popini Nándor. Alkalmi szabad előadást tart Szédeczki Lajos dr. A műsorok azonban legkiválóbb pontja, kétségen kívül Kúry Klára szereplése lesz. Az ünnepély — mint márturuk — pontban d. u. 3 órakor kezdődik.

— **A március 15-iki bankettre** részvételi jegyek 1 ft. 50 krt. kaphatók a rendező bizottság tagjainál és a rendező elnökök helyeken: Böckel K., Lehmann V. Sándor és Csiki Antal főtéri üzletében. A bankett este pontban 9 órakor veszi kezdetét. Zenéről Pongrácz zenekara gondoskodik.

— **Kúry Klára**, a kis bájos díva, a következő sürgönyvel tudatta Kolozsvárra érkezését:

Ha Isten is úgy akarja, szerdán este ott vagyok. Lelkem árad az örömtől a kolozsvári viszonylatok reményében.

Kúry Klára.

Kúry Klára művésznő, közönségünk kedvence és neveltje, holnap, szerdán este 10 órakor érkezik a Budapest felől jövő gyorsvonattal, hogy estütrökhöz d. u. a március 15-iki ünnepélyen énekelhessen és másnap, péntek este az Emke javára rendezendő színi-előadásban fellépjen. Holnap esti érkezésénél a márc. 15. állandó bizottság az Emke részéről, az ifjúság valamint a közönség köréből számosan készülnek kimenni a vasúthoz, hogy kedvencüknek lelkesen fogadják, kit a márc. 15. bizottság nevében Deák Albert elnök és az Emke részéről Sándor József főtitkár fognak rövid szíves szavakat mondani.

— **Fogadtatás.** Felkérem a márc. 15-iki ünnepélyt rendező állandó bizottságának és az Emke kolozsvári választmányának tagjait, hogy szerdán, márc. 14-én este 10 órakor a vasúti indóháznál Kúry Klára fogadtatására megjelenjen szíveskedjenek. Deák Albert, elnök.

— **A március 15-iki társas estélyen**, melyen az idén nagyon szép számmal lesznek nők jelen. Már több bejelentés történt. Ebből a czélból, mint már említettük is, nagy gondot fordít a bizottság arra, hogy a bankett a hölgyek igényeit minden tekintetben is kielégítse és a szokásos ételek gazdagon lesznek felfűszerezve. A bankett is pontosan fog 9 órakor kezdődni és a bizottság csak annyi jegyet ad ki, a mennyi a vendégek kényelmét biztosítja. 15-én délelőn a jegy kiszolgáltatását már lezárják, azért, a kik részt akarnak venni, jelentkezzenek ideje korán az elnökségnél vagy pedig a Böckel Károly üzletében.

— **Bankett.** A márc. 15. ünnepély és Kúry Klára tiszteletére rendezendő társasvacsorára jegyek kaphatók: Csiky-féle nagytáblán Böckel Károly és Lehmann V. Sándor üzletében. Egy bankettjegy ára 1 ft 50 kr.

— **Sajtóper.** Egy agylágyulásban szenvedő oláh tanító ellen tiltakozás ma az esküdtek a kolozsvári kir. törvényszéknél. A vádlottat Petrovici Györgynek hívják gör. keleti néptanító Tornán. Az ízigatások maszlaga megzavarta ennek a boldogtalannak is a fejét és a Foja Popuruluj című politikai oláh heti lapban azt írta, hogy a „nem magyar ajkú felekezeti népi iskolák tanítóinak a magyar nyelv mint köteles tantárgy sikeres

tanításáért utalványozott jutalom, és annak kiérdemelt igénye az oláh néptanítóra nézve Judás pénzszomjával ártatlan vér árára való vágyódással bélyegeztetik, melynek czélja, legengesztelhetetlenebb ellenségek eladni — elárulni azt, kinek verejtékéből magát fentartja, mert e jutalmat nem a szorgalomért, avagy az iskolában elért haladásért, hanem a nemzet árulásáért osztja ki a magyar miniszter,“ stb. Csodálkozni lehet az értelmesebb oláh közönségen, hogy ő maga megtűri az ilyen dudákat körében. A vádhatóság a vádlott ellen Lázár Aurél ügyész képvisel, ki lendülettel szép beszédben utalt arra, hogy Magyarországon mily figyelem tárgyai az oláhok, míg a muszkák által elfoglalt Beszarábiában munkani sem szabad eláhalni a lakóknak. Vádlottat nemzetiségi igazság vétsége miatt kéri bűnösnek ki mondani. Vádat emelt egyúttal Rusu János Sirianul akkori szerkesztő és Popa Necia János kiadó ellen is. Az esküdtszék a következőkből alakult meg: Elnök: br. Szentkereszty Zsigmond. Bírák: Mikó Imre, Schenfeld Ottó. Esküdtek voltak: Szűllő Árpád, Dobál Antal, dr. Szabó Dénes, Szilágyi Béla, dr. Ákóczy Károly, Darnay István, dr. Groiss Béla, dr. Czikmántori Ottó, br. Mansberg Sándor, Haller Rezső, dr. Török István, dr. Márki Sándor. Popovicz az esküdtek bűnösnek találta 10 szóval, kettő ellen. Rusut 8 szóval, 4 ellen. A törvényszék fővádlott Petrovici 2 hónap államfogházra 20 ft büntetésre, a szerkesztőt pedig 15 napra ítélte. Elítélteket a költségekben elmarasztalták. Kir. ügyész a büntetés enyhé volt, valamint tárgyalás alatt az esküdtek kibocsátása miatt fellebbezett. — **Védő** dr. Pap István aradi ügyvéd semmisségi panaszt jelentett be a tárgyalás folyamán illetékeségi kérdésben.

— **Eszküdtek ügye.** Ma a kolozsvári kir. tszék határozat hozatal előtt kibocsátotta az esküdteket a tárgyaló tereméből a levegőre. Az ügyész e miatt fellebbezett. Ha a kuria e tárgyalás a tszéknek ad igazságot, megfogja könnyíteni a memorandum perben az esküdtek dolgát, kik ítélet előtt is kivonulhatnak a tereméből.

— **Az országos diákkongresszus** rendező főbizottság tegnap este számos tag jelenlétében a kongresszus előtt még egy utolsó értekezletet tartott. Hercepei Iván elnök több előterjesztést tett, jelentvén, hogy az összes bizottságok már megtették előkészületeiket, úgy, hogy a kolozsvári ifjúság kész vendégeit bármikor szívesen fogadja. A bankettre is már igen nagy számmal jelentkeztek résztvevők. A vidéki iskoláktól számos távirat érkezett, melyek a rendező bizottságnak tudtul adják, hogy minden főiskola több küldöttét által fogja magát képviseltetni. Eddig még csak egyetlen főiskola ifjúsága tudatta az itteni rendezőbizottsággal, hogy a kongresszuson nem fog részt venni. Az egész országban nagy érdeklődés mutatkozik a kongresszus iránt, mely előrebáthatólag igen eredményes lesz.

— **Vásár.** Nehány nap óta országos vásárt tart Kolozsváron. Sátorok, szekerek barikádozzák az utcákat nép sokaság, kik között sok a vidéki, tolong az utcákon. A sátorok és szekerek között sok a kinalát, de nagy a kereslet is. Legnagyobb forgalmat a termény, élelmi szer piacok csinálnak.

— **A napszámbérek** leszállítása érdekében óhajtanak a közönség ha a szükséges keszdeményezés némi jeleivel találkozni. Itt van a tavasz. Következik a mezei munkaidő és ha a napszámbérek most is oly magasak lesznek, nagy lesz a fennakadás a mező gazdaságban. Az erdélyi Gazdaegylettől várja a Gazda közönség, hogy az irodai munkálatok s a „Hazánk” ügyeinek tárgyalása mellett szenteljen egy kis figyelmet a gazda közönség életkérdésére vágó napszámos kérdésekre és a napszámbérek szabályozására is.

— **Villamos világítás Székelyudvarhely.** Székelyudvarhelyen szintén be fogják vezetni a villamos világítást a város és magán világításra. Ebben a tárgyalás folyamatba tették a mozgalmat, mely a közönséget a legsebbe eredményteljes kecsgetti. A mozgalmat élén a megye alispánja áll. — Most a kolozsvári villamos bizottsághoz fordultak, hogy a Fabinyi Rudolf által oly kitűnően megírt tájékoztatóból néhány példányt bocsássanak az ottani bizottság rendelkezésére.

— **Paulay Ede utóda.** Mint Budapesti távirát, színházi körökben már megindultak a kombinációk a Paulay Ede halálával megfűszerezett igazgatói állásra nézve. Mint legmértékűbb utódot E. Kovács Gyulát emlegetik, ki magas műveltségével és kiváló rendezői talentumával fogva mindenesetre a legheviatott egész Magyarországon.

— **Időjárás.** Kolozsváron enyhe szép idő van a márciusi napok örmére. A nap-sugár melegíti a földet s mozgásra készíti a fákat a nedveket. Az idő az egész országban melegebbre fordult. A hőmérő min-

denütt felül van a fagypontra. Turinban átlag 7—8 fok meleg van s csak a muszkák dideregnek még hidegben, ott 8—10 fok az átlagos hideg. Az időjárás, mint a meteorológiai jelek mutatják egy ideig még ilyen enyhe lesz. Fiumében tegnapelőtt és tegnap, mint azt József főherceg táviratilag jelezte a meteorológiai intézetnek, földrengés is volt.

— **Vásár Kolozsvárt.** A most lefolyt országos vásárkor 816 drb. szarvasmarha, 123 drb. borjú, 137 drb. ló, 39 drb. bárány, 24 drb. sertés és 3 drb. malacz. Összesen 1142 drb. adódott el.

— **A kolozsvári tudomány-egye-**

temi kör f. hó 18-án d. e. 11 órakor a városi vigadóban saját alapja javára zártkörű matinéet rendez.

— **E. K. E.** A Kárpát-egyesület választmányáa tegnap d. u. 3 órakor a város-házban népes gyűlést tartott. Először kezdetben Szédeczki Lajos dr. elnök, később Bethlen Bálint gróf elnök, előadott Radnóti Dezso főtitkár, jegyzett Jékey Dániel dr. jegyző. A gyűlés előtárgyaktant a főtitkár terjesztette elő, hogy a lefolyt hó, különösen pénzügyi szempontból igen kedvező volt. Bejelentésként, hogy Jókai Mór a tiszteleti tagságot szék-levélben köszönte meg, ugyancsak levélben mondott köszönetet Hieronymi Károly belügyminiszter is a megküldött „Erdély” diszkotéért. Örvendetes jelentésként adta elő a főtitkár, hogy Bethlen András. m. kir. földmívelésügyi miniszter a Kárpát-estély alkalmából 100 frtot küldött az egyesület általános czéljaira és hogy Dillman Ferdinánd. és kir. tábornok az egyesület tagjai közé lépett. Új alapító tagok lettek: id. Wodianer Albert Budapestról, Beregszász László Kolozsvárról és Mint első alapító tagot bejelentésként a főtitkár Szentmáry Dezso dr. Maros-Vásárhelyről. Merza Gyula főpénztáros a februári havi forgalomról tesz jelentést. E szerint a forgalom 1008 frt 87 kr volt, melyből február havi tiszta bevétel 918 frt 54 kr.

— **Egy 1848—49-es honvéd,** Kárpáti Nagy Benő, volt nagyváradi hirlapíró emlékiratát fogja elárulítani, a márc. 15-iki ünnepélyt rendező bizottság. Vagy 50 példányt küldött elárulítani s azt hisszük, hogy nagyon káposak lesznek e becses és szépen írt könyvek, főleg mivel árak is igen olcsó egy példány 50 kr. A március 15-iki bizottságnál és Böckel Károlynál lesz kapható az emlékirat.

— **A kolozsvári iparos ifjak önképző köre** az idén is megünnepeli március 15-ét, saját helyiségében (Hid utca 29 sz. Posta palotáján szemben) a következő műsorral: nyitány. Czigányzene által, himnusz, karéne. Először megnyitja, Czibabol soló. Mészáros Katica k. által. Szavaltat, Tartja Kosma Gyula ur. Alkalmi beszéd, tartja Boros György tanár ur. Népdalok Először Kolmerek (Balogh) urasszony. Szavaltat, tartja Boeska Endre ur. Ének soló, zenekészlet mellett Kálch Dániel ur által, szózat, karének, induló, czigányzene által. — Kezdeté este fél 6 órakor, az ünnepélyre a közönséget szívesen látják, belépti díj tetézés szerint.

— **Az Emke** javára rendezendő színi-előadás holnapról elmarad, mert Kúry Klára csak holnap este érkezik meg a gyorsvonattal Budapestről.

— **A bolondok háza** tegnapi előadása alatt a felvonás közben Korb Aranka kasszonyonak három zeneszereményét mutatta be a katonák zenekara. A szeremények egy induló és két polka dallamok s mivel precizen is voltak előadva, hatást keltek.

— **Március 15.** A székelyudvarhelyi evang. ref. kollegium márc. 15-én d. e. 11 órakor — mi t 10 év óta minden esztendőben — saját dísztermében az idén is hazafias ünnepélyt rendez. — 1848 március 15 emlékére Szamosújvárt is lesz nemzeti ünnepély.

— **Székely-Csehben** is megalkított a március 15-iki állandó bizottság. A huszonöt tagból álló végrehajtó bizottság elnökévé dr. Bartha Lajos ügyvéd, — titkárává, Bardocz Pál állami és iparisbolai igazgató választott meg. A követére méltó hazafias ténykedéshez — csak gratulálhatunk.

— **Kossuth könyvtára.** A turini remete állapotról érkező levelek említett tesznek arról, hogy Kossuth, a múlt hetekben, midőn érzete, hogy egészsége némileg helyreállott, semmit sem törődve természetes gyöngeségével, legnagyobb erőfeszítéssel hozzáállott könyvtárának rendezéséhez. Pontos és lelkiismeretes lastromba akarta foglalni összes könyveit és mindegyiknek címét, vételárát, a kötetek számát, szerzőjük nevét stb. külön-külön leírta. Ez a munka rendkívül hosszadalmas és nagy türelmet igényel, azonfölül igen fárasztó és ez okból legkevésbé való oly embernek, a ki a kilenczvenedik éven már túl van és a ki ezenfölül lábadozó beteg. E munka közepette Kossuth egyre panaszkodott gyengesége miatt, a mihez csakhamar látóképességének megfogathozása is járult. Kossuth rendkívül féltékenyen őrizi könyvtárát, elannyira, hogy oda senkit sem bocsát. Anyit mondhatunk, hogy a könyvtár materiális értéke is sokkal nagyobb az értéke fizetett 16 ezer forint vételáránál; hisztória becsé természetesen megmérhetetlen. Kossuth a legtöbb napokban a könyvtár katalógusának elkészítésével foglalkozott.

— **Rákóczy-kép.** Rendkívül érdekes Rákóczy-korbeli arckép került Bapics Zsigmond kassai püspök tulajdonába, melyről hosszú időn át nem tudták, ki ábrázol és csak mostani tulajdonosának sikerült ismert régészeti és műtörténeti éleslátásával a kép felett lebe-

gő homályt eloszlatni. A kép (olajfestmény) férfifaját ábrázol, hosszan leldőgő fűrtös hajjal a finoman metszett arccal, a tüzes, de azért komoly szemek, de különösen e jellemzős redő a homlokán. Határozottan Rákóczy Ferenczre vallanak. A képről sokáig azt hitték, hogy a szerencsétlen véget ért Frangepánt ábrázolja, de mindinkább valószínűvé válik, mikép eredetije II. Rákóczi Ferencz. Erre vall a fentebb említett körülmény. A kép sötét háttérre viszont emlékeztet Rákóczy egyik kiváló arcképfestőjére, Mányoki Adámról. A képen egyébként sem aláírás, sem mesterjegy nem látható.

— **Korai vihar.** Tegnap, március 11-én délután 2 és 3 óra között Szentgerceze felett szokatlan, egész nyárius vihar vonult keresztül. Erős mennydörgés rázta meg a levegőt, mit hatalmas záporosó követett. A mennydörgés villámlástól megelőzve ismétlődött még vagy háromszor egy félóra letelelés alatt, míg a subogó eső folyton tartott. Ezzel beveződött. Később, mintegy két óra múlva erős szél kíséretében újabb sűrű apró dara hullott mintegy 5—10 percig. Erel ismét megszűnt a vihar s éjjelre kitisztult és a sár gyengén megfagyott. Általában az időjárás nagyon szeszélyes, akárcsak egy nagyvilági hölgy; mintegy megelőzni látszik megát és márciusz áprilist akarja játszani. A sár pedig oly feneketlen, a milyen tán soha sem volt. A közlekedés teljesen szünetel székkel s szerencsés ember, kinek otthon van, a mi szükséges a házhoz s a kényszerűség nem hajtja valamerre. Vajon azokból az utadókól a szegény vidéki emberek útjaira is nem lehetne juttatni? csak fizetni és mégis az utat a járhatatlanság miatt kerülni kelljen, kísé vis zás állapot. No, de a milleniumra tán a vidéki utak is járhatóvá tétetnek, legalább a másodikra. Addig csak várjunk s várjank utódaink is békével! r. l.

— **A királyi pár a Bivierán.** Mentone, márc. 12. A Gróf yacht horgonyt vetett a Cap Martin öbölben és készen áll a királyi pár felvételére, a mely 14 résztvevővel, a tengerparton valószínűleg Cannes-be fog kirándulni. A hajón van egy czigány zenekar. A felség a királyné vasárnap kirándult Tuscumbába dr. Christoforus kíséretében. A felség asszony a vasárnapot a szálló egyik külön e célra berendezett termében cselebrált mise után munkával töltötte. Ama dejeuner, a melyen ő felségeig Monte-Carloban résztvettek, François főpinczár szolgál fel, a ki a királyt a bécsi zenekállitáson kiszolgáltta. A felség azonnal megismerte a pinczért.

— **A bolygó oláh martir.** Lukács László, mint megirtunk jelenleg Bukarestben ünnepeltetés tárgya. Oldala mellett van hűség dárdaása Coroiann, kolozsári ügyvéd is tiszteletükre a Hugó-féle vendégül helyiségben és hó 12-én rendezték az oláh irredentisták nagyszabású bankettet, a hol egy tisztelet tiz frankba került. A házasságok 13-án térnek vissza Erdélybe, a mely alkalommal az oláh diákság nagyszabású tüntetésre készül s a bolygó martir kikíséri a vasúti pályaházig.

— **A német császárné Abbaziában.** Augusta Viktoria német császárné — mint egy berlini táviratunk jelenti — gyerekeivel tegnap reggel 8 óra 27 perccor elutazott Abbaziába. Vilmos császár kikísérte s császárné a pályaudvarra. — A császárné fogadására Rinaldini helytartó, osztrák kormány képviselője, a mag reggel Triesztből a déli vasúti gyorsvonattal Abbaziába utazott.

— **Munkágyomor Amerikában.** A new yorki főkonzulátus jelentése szerint az ipar és kereskedelem pangása folytán magában Newyork városában mintegy 120,000 foglalkozás nélküli munkás van, az Unió 120 nagyobb városában pedig ezek száma mintegy 800,000—1,000,000-ra tehető. Minthogy ezek többnyire családapák, azok száma, kik téli időben a legnagyobb nélkülözéseknek kitéve vannak, mintegy két millió becsülhetik. Szerencsére az idei tél nem volt túlságos szigorú és a nagyszámú jótékonysági egyesületek erejüket meghaladó adományokat hoztak a nép nyomorának enyhítésére. Daczára ennek, annyi a lakás- és szállásnélküli munkás, hogy p. o. Chicagóban a templomokat ki kellett nyitni, hogy a szegény nép azokban éjszakára szél és hideg ellen oltalmat találjon.

— **Szerelmesek pokolgépe.** Imár nemcsak anarchista merényletek elkövetése hanem nálunk Franciaországban a pokolgépet, hanem feltétlen szerelmesek is kezdik ezt a retentő szerkesztőt alkalmazni, bosszújuk kielégítésére. Colombában, Páris mellett ugyan — mint egy párisi távirat jelenti — a múlt éjjel egy cserepező lakásán robbant fel egy pokolgép, mely az ágy alatt volt elrejtve. A cserepező azt állítja, hogy a pokolgépet a ház tulajdonos özvegye tette az ágy alá. De az asszony vallomása szerint maga a cserepező tette ezt, a ki szeretője volt és meg akarta ölni boszúból, mert szakított vele. A robbanás — daczára, hogy szerencsés véletlen következtében sem a férfinak, sem az asszonynak baja nem történt — természetesen retentő izgalmat okozott az egész városban. A szerelmeseket a rendőrség letartóztatta s a vizsgálatot megindította.

— **Részez fizek.** Prágából távirát: Auwall állomás közelében a gyorsvonatról menekőben egyik utas leugrott; földre bukott; de rögtön talpra állt s a közeli erdőbe menekült. A vonatot, a mint ez esett észreverték, megállították, a szökevény után iramodtak és el is fogták. Az illető a homlokán szenvedett csekély bórhorzsolást kivéve, komolyabban nem sérült meg. Kikérdezte, előadta, hogy Róhrig Ágostnak hívják porosz állampolgár és foglalkozására nézve fizekás legény. Tettének okául pedig azt hozta fel, hogy sok pálinkát ivott. Bekísérték a kerületi törvényszékbe s egyelőre ott is tartották.

— **Kerestetik a kolozsvári határon** szénaftú haszonbőr. Ertekezhetni az „Ellenzék” szerkesztőségében.

LEGUJABB.

(Az Ellenzék eredeti táviratai.)

Kossuth Lajos állapota.

Budapest, márc. 13.

(Délelőtt 11 óra.)

Turinból szomorú hírek érkeznek.

Kossuth Lajos ereje perezről-perceze hanyatlal.

Az orvosok már nem biznak többé felgyógyulásában.

Ruttkayné a sok virrasztás és ápolás következtében szintén gyengülkedik.

Turin, márc. 13.

(Délután 4 óra.)

Kossuth Lajos a mai napokkal jobban érezte magát.

Ma reggel ismét meg lett csepolva.

A kormányzó biztos felgyógyulására nézve nagy a remény.

Dr. Bass o.

Kossuth és a kormány.

Budapest, márc. 13.

A függetlenség és 48-as párt egy bizottságot küldött ki, hogy értekezjen a kormánnyal a Kossuth halála esetén teendő intézkedések felől.

Wekerle Sándor miniszterelnök a kormány nevében a bizottságnak kijelentette, hogy csak oly kegyeletes intézkedésekhez járulhat, melyekre néve a királynak sem előleges, sem utólagos jóváhagyását vagy beleegyezését kérni nem kell.

Mamelukok behívása.

Budapest, márc. 13.

Wekerle Sándor miniszterelnök utasítása folytán a kormányparti iroda sürgős táviratokat intézett a mameluk képviselőkhöz, hogy siessenek azonnal fel Budapestre, mert Turinból olyan súlyos hírek érkeznek, hogy szükségbe lesz az ellenzékkel szemben az egész osztrák gárdára.

Ez intézkedést az tette szükségessé, hogy a halál eset minden percében bekövetkezhessen az azonnal be fogjelentetni a Háznak a esetleg e kérdésben a tömörült ellenzék könnyen leszavazhatja a kormányt.

Országgyűlés.

Budapest, március 13.

A képviselőház mai ülésén Isektuz Viktor beszélt a javaslat ellen.

Nagy hatású beszédet mondott Hoek János, ki különösen a házasság felbonthatatlanságát hangsúlyozta.

Mikor arról beszélt, hogy a bírósból kiragadják a csecsemőt, hogy apjától elszakítsák, Károlyi Gábor közbeiktott.

„Még kiüti, hogy a papok a legjobb szoptatós dajkák.”

Beszéde végén gr. Károlyi Gábor és többek annyira kiabáltak, hogy az elnök azal fenyegette meg a Házat, hogy az ülést felfüggeszti.

Beszéde után a szonokot hatalmasan megjelenezte pártja.

Márc. 15-én az elnök indítványára a Ház nem tart ülést.

Az új minisztereink.

London, márc. 13.

Rosberry az új angol miniszterelnök ma trónbeszéddel megnyitotta az új ülészeket.

A béke feltétlen hívének vallja magát

A német császárné.

Berlin, márc. 13.

A német császárné ma reggel elutazott Abbaziába.

Feladás szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadólaptulajdonos

MÁGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.

Hirschfeld Györgyné

női pipere- és divat-termében

Kolozsvárt, belszen-utca 5.

A legújabb női ruhaszövetek és díszes nagy választékban megérkeztek.

Melyek megtekintésére kéri a nagyréd. közön és becses látogatását.

231. (1—2,

H i r d e t é s e k.

Sz. 1069—1894

263 (1-2)

Hirdetmény.

A Nagy-Enyed város tulajdonát képező és O-Apahida határán fekvő 100 k. holdnyi tölgyes-erdeje, mely átlag 15 éves kora, kéreg termelés céljából a folyó hó 16-án d. e. 10 órakor a városház tanács-termében tartandó szó- és írásbeli árverésen el fognak adni. Kikiáltási ár 6500 frt, a mely összegben alól ajánlatok nem fogadtatnak el.

Árverezési szándékozók a kikiáltási ár 10%-át tartoznak az árverezés alkalmával bánatpénzül letenni.

Részletes feltételek a város tanácsánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A városi tanácsból.

Nagy-Enyed, 1894. március hó 2-án.

KOVÁCS,
polgármester.

Sz. 74—1894.

275. (1-1)

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a mecsai tekintetes kir. járásbíró 1893. évi 98. polg. számú végzése következtében Friedmann Géza javára Szuján Számólla marokházi lakos ellen 200 frt s jár. erejéig 1893. február 3-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 318 frtra becsült: 2 tehén, 1 ökörborjú, 12 juh, 1 borbély, 2 kislán, 20 véka buza, 40 véka törökbuza, 1 deszka-istálló és 1 deszka kamarából álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a mecsai kir. járásbíró 119—1894. számú végzése folytán 100 frt hátralék töke követelés, 100 frtnak 1890. évi szeptember hó 29-ik napjától 1893. évi április hó 1-ig és 100 frtnak 1890. évi decz. 30-tól 1893. évi április hó 1-ig járó 8% kamat és összesen 22 frt 20 kban bíróság már megállapított költségek erejéig Marokházi, alperes lakásán leendő eszközölésére 1894. évi Március hó 19-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is el fognak adni.

Kelt Mezős, 1894. évi február hó 24. napján.

FERENCZY GYÖRGY,
kir. bírósági végrehajtó.

Sz. 5896—1893.

273. (1-1)

HIRDETMEY.

A székely-udvarhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Gerich Adolf ügyvéd, mint vagyonbukott Szálasi József esdőtőmeg gondnoka kérelme folytán a korondi 34 sz. tjkben Szálasi József nevű fellelészben, másik fellelészben Vezár Anna társulajdonos nevére írt A + 1432 hrsz ingatlan 12 frt, 1706b. hrsz ingatlan 5 frt, 8984 hrsz ingatlan 6 frt kikiáltási árban az 1881. évi 60. törvényezik 156 § értelmében egészen; a korondi 1448 sz. tjkben Szálasi József nevű fellelészben, másik fellelészben Vezár Anna társulajdonos nevére írt A + 8445 hrsz fekvő 9 frt; a korondi 1981 sz. tjkben fellelészben Szálasi József nevű fellelészben, másik fellelészben Vezár Anna társulajdonos nevére írt A + 8071 hrsz fekvő 1 frt, 8072 hrsz 2 frt, 1480 hrsz fekvő 7 frt kikiáltási árban az 1881. évi 60. törvényezik 156 § értelmében egészen; a korondi 1870 sz. tjkben Szálasi József nevű fellelészben, másik fellelészben Vezár Anna társulajdonos nevére írt A + 8446 hrsz fekvő 9 frt, 8638 hrsz fekvő 21 frt; a korondi 1404 sz. tjkben fellelészben Szálasi József nevű fellelészben, másik fellelészben Vezár Anna társulajdonos nevére írt A + 1475 hrsz fekvő 8 frt kikiáltási árban az 1881. évi 60. törvényezik 156 § értelmében egészen és pedig ezen ingatlan egy-egyedére István Ferencz névára bekebelezett haszonélvezeti jog sérelme nélkül külön külön jószágtestekként az 1894. évi Március hó 29-ik napján d. e. 8 órakor Korond község házában megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek el fognak adni.

A venni szándékozók a becsárnak 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban kötelesek a kikiáltott kezéhez letenni.

Az árverési további feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. tlvki hatóságnál megtekinthetők.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Sz.-Udvarhelyt, 1893. évi december hó 30-án.

Dr. VOITH GERŐ,
kir. törvényszéki egyesbíró.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE, Budapest, Alkotmány-utca 31., Váci-körút sarok.

M. kir. államvasutak
gépgyáranak
„SZÖVETKEZETI KÉPVISELŐSÉGE”
mezőgazdasági gépekre.

Bánki-Csonka szabadalmazott
1, 2 és 4 lőrejtű
gazdasági Petroleum-motorok
képviselősege.

Adriance, Platt & Co.
new-yorki gyáros
Kizárólagos képviselősege
arató- és kaszáló-gépekre.

Bergedorfi vasgyár
világhírű Alfa lefőlőző
és egyéb mezőgazdasági gépeinek
kizárólagos képviselősege.

V. VERMOREL
eredeti
„ECLAIR” permetezőinek
kizárólagos képviselősege.

„VETŐMAGVAK”
és
„MŰTRÁGYÁK”
ingyen árjegyzékeket kívánatra bérmentve
küldünk.

Különs figyelmébe ajánljuk a t. cz. szőlőbirtokosoknak a francia gyártmányú „ECLAIR” permetezőt, mely eddig minden permetező gép-versenyen az első aranyérmest nyerte el.

220. (4-30)

Üzletfelhagyás miatt hatóságilag engedélyezett VÉGE LADÁS!

Belhid-utca Sigmund-féle ház
DITRICHSTEIN GYULA-féle
férfit-, flu-ruha, kalap-, ezücs-áru és szövet-üzlet
az üzlet teljes fel- 30%-al a beszerzési
hagyása miatt áron alól
teljesen kiárusítatik.

VÉGE LADÁS!

141. (10-10)

Tisztán kölcsönös. — Részvényessé nincsenek.
Az összes nyereség a biztosítottak
javára esik.

A legnagyobb és leggazdagabb
pénzüntézet a világon.
Biztosítéki alapja
907 millió
frank.

„THE MUTUAL”
NEW-YORKI ÉLETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG
ALAPÍTÁSTÓL 1843.
Biztosít
emberéletet
legkülönbözőbb és leg-
előnyösebb
módszerek szeriat.
Prospektusokkal és tüzetesebb felvilágo-
sítással szolgál az
Erdélyrészi aligazgatóság,
Kolozsvárt, Belhid-utca 16. sz. alatt.

Kényelmes lakások

Kolozsvárt, Kis-Szamos-utca I. sz. alatt:

3 szoba, konyha, 2 szoba, konyha tágas ud-
varon, nagy gyümölcsös kerttel és mellék-
helyiségekkel,

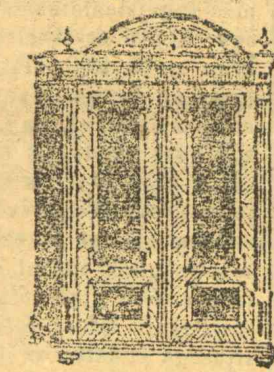
április hó 1-től bérbe adandók.

Értekezhetni ugyanott.

277. (1-3)

Uj butor-üzlet (Paget-ház) Belmonostor-utca 10. sz.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni,
hogy folyó hó 1-én egy a mai igényeknek megfelelő

UJ KÁRPITOS-
BUTOR-ÜZLETET
nyitottam.

Raktáromban mindennemű szalen-
ebédő- és hálószoba berendezések, egyes
butordarabok, diványok, tükör, függöny
és szőnyegek dus választékban
kaphatók.

Minden egyes asztalos- és kárpitos munka saját műhe-
lyemben készül és azok tartósságáért kezeséget vállalek.
Bárminemű kárpitos- vagy asztalos munkák kijavítását,
vagy átalakítását a legjutányosabb árak mellett elvállalom.
Dus raktárt tartok mindennemű matracz Canavászakból,
több fajta lőszőr, Afrique és tengeri fűből és azok elkészítését
a legolcsóbb árban eszközölöm.

Főtűrekvésem ezután is úgy, mint mikor a „Gaál és
Schrammer” társa voltam, oda fog irányulni, hogy tisztelt
védőmet a legszolidabb kiszolgálásban részesíthessem és vagyok
szives pártfogásukat kérve

Kolozsvárt, 1894. márcz. hó. GAÁL ANTAL kárpitos,
256. (2-3) Belmonostor-utca 10. sz.

Uj butor-üzlet (Paget-ház) Belmonostor-utca 10. sz.

A cég teljes feloszlása miatt

Rendes Szidor és Testvére

hatóságilag engedélyezett

nagy végeladásában

a cég teljes feloszlása miatt

tavaszi kelmeék 35 azaz harminczöt százalék
engedménnyel.

Tavaszi és téli felsők, diszek, napernyők

50 azaz ötven százalék engedménnyel.

Ez által még soha nem létezett alkalom nyújtatik a tisztelt közönségnek szükségleteit
fele áron beszerezni.

Párisi és berlini ujdonságainkat

40 azaz negyven százalék engedménnyel.

184. (7-8)

ÁRJEGYZÉK-KIVONAT:

Bengaliu selymek minden színben	ezelőtt 2-10	most 1-40
Surah tiszta selyem minden színben	1-50	1-05
Merveilleux tiszta selyem minden színben	2-20	1-50
Fekete merveilleux tiszta selyem	2-—	1-35
Satin de Lion fekete, tiszta gyapju	2-40	1-55

Fekete mintázott selymek rendkívül lecsállított áron.

Színes peltűchők kék, rózsaszín, lila, créma, sárga, fehér színekben	ezelőtt 2-10	most 1-60
Gaceok himzett virággal	2-20	1-25

Sofa és smirna szőnyegek, ágyelők, dívántakarók, takaró és utazó pokróczok 30, azaz har-
mincz százalék engedménnyel.

Tunis függönyök párja	ezelőtt 3-—	most 1-60
Tapestrie szőnyegek B minőség	1-60	1-10
Tapestrie szőnyegek A minőség	1-90	1-40
Tapestrie szőnyegek AA minőség	2-20	1-75
Tapestrie utánzat	1-10	—75

KAPHATÓK:

RENDES SZIDOR és TESTVÉRE

hatóságilag engedélyezett nagy végeladásában.

A cég teljes feloszlása miatt

Nyomatott Magyar Mihály könyvnyomdájában Kolozsvárt, belközép-utca 33. szám.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Hatós. engedélyez. nagy végeladás.

Hatós. engedélyez. nagy végeladás.